

Sporočilo medijem

Regulativa na področju okoljevarstva pogosto neživiljenjska

Ljubljana, 1. junij 2017 - Prek 100 strokovnjakov s področja varstva okolja je na današnjem Okoljskem dnevu gospodarstva razpravljalo o nevarnih snoveh v okolju, njihovih virih, bodisi naravnih ali antropogenih, spremljanju v okolju ter vplivih na podzemne vode in tla. Posebej je bil predstavljen SRIP Mreže za prehod v krožno gospodarstvo. Dogodek v počastitev svetovnega dne varstva okolja je organizirala Gospodarska zbornica Slovenije (GZS).

Stigmatizacija industrije v Sloveniji, ki se je spet razbohotila, predvsem tudi po nesreči v Kemisu, je neopravičena in neosnovana, je uvodoma dejal generalni direktor GZS **Samo Hribar Milič**. Večina gospodarstva je zelo družbeno odgovorna, spremlja svoje poslovanje in ga izboljšuje v smeri večje skrbi za okolje. V gospodarstvu je veliko optimizma, je dejal, opozarjamo pa na določene slabosti, med katerimi je tudi pretirana in ne dovolj usklajena reguliranost na področju okoljevarstva, ki je pogosto neživiljenjska in jo je težko izvajati in nadzorovati.

Vodja službe za varstvo okolja na GZS **Janja Leban** je povedala, da se stanje na področju okolja izboljšuje. V preteklih letih, kar je tudi posledica delovanja industrijskega sektorja in kmetijstva, so se emisije v zrak in vodo zmanjšale, ravnanje z odpadki se je izboljšalo. Po podatkih smo eni najboljših držav po ločenem zbiranju odpadkov. Ostajajo pa tudi izzivi, med njimi je stanje na področju podzemnih voda in tal.

Kroženje nevarnih snovi v okolju je na primeru živega srebra ponazoril **Jože Kotnik** iz Inštituta Jožef Stefan. Poudaril je, da je živo srebro v okolju lahko tudi naravnega izvora. Naravni viri živega srebra so izhlapevanje iz zemlje ali vodnih površin, gozdni požari, rude obogatene s živim srebrom ter tektonska, seizmična in vulkanska aktivnost. Delež naravnih emisij v globalno atmosfero je relativno velik v primerjavi z antropogenimi emisijami. Kot najbolj onesnaženo področje z živim srebrom v Sredozemlju je, kot posledico 500-letne zgodovine rudarjenja v Idriji, navedel Tržaški zaliv.

O tleh in njihovih značilnostih ter stanju onesnaženosti tal je spregovorila **Helena Grčman** iz Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani. Povedala je, da povečanje vsebnosti potencialno nevarnih snovi v tleh ni vedno antropogenega izvora, vsebnost snovi je odvisna od geokemične sestave tal. V primeru ugotovitve preseženih vrednosti, izvedba ukrepov zavisi od stopnje onesnaženosti, ocene tveganja, rabe tal in velikosti onesnaženega območja in nenazadnje tudi od finančnih možnosti.

Predstavljeni so bili primeri in izkušnje iz prakse: vplivi rabe prostora na kakovost vodnih virov in spremljanje onesnaževal v podzemni vodi na primeru Ljubljane, ukrepi v zvezi s preprečevanjem in obvladovanjem vplivov industrije na okolje, izkušnje pri pripravi ocene možnosti onesnaževanja tal in podzemne vode z zadevnimi nevarnimi snovmi ter obvladovanje vplivov na okolje v kmetijski panogi s poudarkom na poljedelstvu.

O postopkih remediacije onesnaženih zemljin je na primeru stare Cinkarne spregovorila **Ana Mladenovič** iz Zavoda za gradbeništvo, kjer se je kot optimalna rešitev izkazala predelava „in-

situ“ v gradbeni proizvod, ki predstavlja urbana remediirana tla, v katerih so težke kovine trajno imobilizirane, in predana nazaj v uporabo lokalni skupnosti za nadaljnjo uporabo.

Dogodek je zaokrožil sklop predavanj s področja krožnega gospodarstva. **Janja Leban** meni, da v tem trenutku ni števca, ki bi jasno kazal, kje pri krožnem gospodarstvu dejansko smo. Viri so omejeni, stopnja recikliranja pa je za številne kovine nizka. Podobno je pri plastični embalaži. Le 14% tiste, ki se namenja trgu, se nameni recikliranju. Izpostavila je pomen eko-inovacij, ki spodbujajo krožno gospodarstvo. To temelji na treh stebrih, je povedala **Antonija Božič Cerar** iz Službe za varstvo okolja GZS - na čisti obnovljivi energiji, digitalizaciji ter eko-dizajnu. Novi sistem okoljskega dizajna zahteva sistemski pogled, je posebej opozorila. Citirala je Walterja Stahela – današnji proizvodi so jutrišnje surovine, po včerajšnjih cenah.

Na Okoljskem dnevu je bil izpostavljen pomen medsebojnega povezovanja med deležniki (gospodarstvo, razvojno raziskovalna dejavnost, država) in vključevanja v strateško razvojno inovacijska partnerstva (SRIP), ki so se oblikovala v skladu s strategijo pametne specializacije. **Dragica Marinič** iz Štajerske gospodarske zbornice je predstavila strateško razvojno inovacijsko partnerstvo na področju krožnega gospodarstva – SRIP-Krožno gospodarstvo. Ključna fokusna področja so tehnologije za predelavo biomase ter razvoj novih bioloških materialov, tehnologije za uporabo sekundarnih surovin in ponovno uporabo odpadkov ter pridobivanje energije iz alternativnih virov. Cilj tega sripa je prispevati k izboljšanju indeksa snovne učinkovitosti ter vzpostaviti pet novih verig vrednosti z zaključeni snovnimi tokovi. Poudarila je, da je Slovenija pristopila tudi k fundaciji Ellen McArthur, ki predstavlja dobre prakse krožnega gospodarstva v globalnem merilu.